

Enligt sändlista

Kungörelsedelgivning

Beslut om licensjakt efter lodjur i Örebro län 2023

Beslut

Länstyrelsen i Örebro län beslutar om licensjakt efter två (2) lodjur i Örebro län.

Jakten får bedrivas från och med 1 mars 2023 till och med 31 mars 2023 eller till dess Länstyrelsen avlyser jakten.

Länstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen (1987:905) att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Antal djur

Jakten omfattar högst två (2) lodjur. Lodjur får fällas oavsett djurets ålder och kön. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Jaktområde

1 mars – 14 mars 2023:

Ett (1) lodjur i norra jaktområdet (se karta i bilaga 2).

Ett (1) lodjur i södra jaktområdet (se karta i bilaga 2).

15 mars – 31 mars 2023: Kvarvarande lodjur får fällas i hela Örebro län.

Lodjur som fälls där lodjursjakt inte får ske tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen. Naturvårdsverket ska enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertagna djur ska hanteras.

Avlysning av jakten

Länstyrelsen i Örebro avlyser jakten då lodjuren fällts eller påskjutits och avräknats, eller om jakttiden löpt ut. Länstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen och SMS-tjänsten.

Villkor för jakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länstyrelsen att nedan angivna

villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Jakt som inte följer dessa villkor sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259). Straffbestämmelserna för jaktbrott finns i 43 och 44 §§ samma lag.

Jakttid på dygnet

Lodjur får enligt 9 § jaktförordningen jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Söka efter spår

Motordrivet fordon får i samband med jakt användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår. Detta utgör ett undantag enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen från förbudet i 31 § jaktlagen att bedriva jakt från motordrivet fortskaffningsmedel.

Detta undantag innebär att sökande längs med väg får ske för så kallad ringning av djuren för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats. Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Observera att terrängkörningslagens (1975:1313) bestämmelser gäller.

Motordrivet fordon har samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner.

Länsstyrelsen erinrar om att skjutvapen enligt 22 § jaktförordningen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng.

Tillåtna jaktmedel

I 6, 11, 14 och 16 §§ Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur. Endast kulgevär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 får användas. Fångstredskap är inte tillåtet.

Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lo ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får används samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter samma lodjur under samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

Rätt att bedriva jakt

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur inom det område som personen har jakträtt. Detta under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Den som tänker bedriva licensjakt efter lodjur ska enligt 49 § jaktförordningen registrera sig i Naturvårdsverkets Jägarregistret.

Det finns tre olika sätt att registrera sig i Jägarregistret:

- Logga in i Jägarregistret (detta kräver att du har BankID)
[Jägarregistret](#)
- Ring Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer)
- Ring talsvar: 0771-18 34 11 och följ instruktionen (samtalet kostar som ett vanligt samtal och du använder knappsatsen på telefonen för att göra val.

Du får ingen bekräftelse på din registrering, oavsett vilken metod du använder för att registrera dig. Däremot kan du kontrollera din registrering genom att logga in i Jägarregistret.

Jaktledarens ansvar

Jaktledarens ansvar framgår av instruktionerna i bilaga 3.

Jägarens ansvar

Var och en som jagar ska minst en gång i timmen informera sig om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakt efter lo bedrivs. Telefonnummer till Länsstyrelsens meddelandetelefon: 010-224 8271.

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts.

Den som jagar ett lodjur sedan jakten avslysts kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Information om återstående tilldelning

För telefonsvar om återstående tilldelning, ring: **010-224 8271, knappval 1.**

För att få SMS om återstående tilldelning: Registrera ditt telefonnummer genom att skicka ett SMS till 076-944 76 20

Ange i SMS:et följande meddelande:

Spara Förnamn Efternamn LodjursjaktÖrebro2023

Förnamn och efternamn ersätts med jägarens egna namn. Varje uppgift separeras med ett mellanslag. Om du har två efternamn så ska du skriva ihop dem till ett ord utan mellanslag.

Observera att även om SMS-tjänsten används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvar för information om återstående tilldelning: telefonnummer **010-224 82 71, knappval 1.**

Anmälan och hantering av fällt lodjur

Anmälan av fällt djur

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast samma dag i enlighet med bestämmelsen i 5 b § jaktförordningen.

Anmälan av fällt lodjur ska ske till telefon **010-224 8271, knappval 2.**

Vid anmälan ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till skytten
2. Namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare
3. När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
4. Var lodjuret fällts (koordinater eller plats är synlig på karta 1:100 000)
5. Djurets kön och ålder, om det är möjligt att fastställa
6. Vilket jaktsätt som användes.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det fällda djuret ska hanteras. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

När ett lodjur påskjutits och inte blir kvar på platsen får endast sådan jakt som syftar till att fälla det påskjutna lodjuret bedrivas inom det område som jaktledaren ansvarar för. Licensjakten i övrigt får återupptas först efter medgivande från Länsstyrelsen.

Platsundersökning och eftersök av påskjutet djur

Den som påskjutit lodjur ansvarar tillsammans med jaktledaren för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att det påskjutna lodjuret är skadat. Eftersök ska genomföras tillsammans:

- a. djuret påträffats dött
- b. djuret påträffats skadat och avlivats
- c. vid jakt med kulvapen, kulans anslagsplats eller nedslagsplats från det avlossade skottet är så belägen att den utesluter att lodjuret skadats
- d. djuret inte kan anträffas

Jaktledaren och den som har påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplats för Länsstyrelsens besiktningsperson och tillsammans med besiktningspersonen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter avlossat skott.

Jaktledaren och den som har påskjutit ett lodjur ska tillsammans med besiktningspersonen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller.

Om skadeskjutet lodjur inte anträffats ska tillgängligt material såsom blod, hår eller spillning från det skadade djuret samlas för DNA-analys, enligt besiktningspersonalens instruktioner.

Avräkning av påskjutet djur

Påskjutet djur ska avräknas det tillåtna antal djur som får fällas, såvida inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att det är uteslutet att djuret skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats.

Fällt eller påskjutet djur som ska avräknas enligt ovan ska avräknas licenstilldelningen i det län där det först påsköts.

Fälls djur med stöd av andra beslut eller bestämmelser eller dödas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten i det aktuella länet ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen

Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningsperson besiktar samtliga fällda lodjur.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsperson.

Om besiktningspersonen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas. Hela lodjuret tillfaller staten om skytten på besiktningspersonens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats, om skottplatsen inte kan återfinnas, om skytten vägrar att visa djurkroppen, eller om skytten vägrar att lämna ifrån sig alla proverna.

Besiktningspersonal fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fällt lodjur som Länsstyrelsen tillhandahåller.

Skinns från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- Länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (ca 1x4 cm) från fällt djur. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripen del eller delar.
- flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt för handjur, testiklar och penisben ska medfölja kroppen. Lodjur eller delar av lodjur som inte märks enligt bestämmelserna ovan tillfaller staten.

Jakträttshavarens rätt till delar av lodjuret

Lodjur som fällts i enlighet med villkoren i beslut om licensjakt efter lodjur tillfaller jakträttshavaren enligt 10 § jaktlagen. Detta eftersom beslut om licensjakt upphäver fredningsbestämmelser hos vilt av arter som räknas upp i 33 § jaktförordningen. Provtagning ska göras av varje fällt lodjur enligt instruktioner ovan under rubriken besiktning av fällt lodjur. Detta villkor har grund i 24 d § andra stycket jaktförordningen som meddelar att den beslutande myndigheten får bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Jakträttshavaren får överlåta fällt lodjur till annan person.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter kraniet mot en avgift kan återlämnas till jakträttshavaren, eller den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till. Önskas kraniet tillbaka ska detta anges särskilt på besiktningensblanketten.

Försäljning av skinn och kranie

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från förbudet genom ett CITES-intyg, som gäller för handel inom EU. För export av lodjur eller produkter av lodjur till länder utanför EU krävs ett särskilt exporttillstånd. Ansökan om CITES-intyg görs via en e-tjänst på Jordbruksverkets hemsida. Mer information finns på hemsidan www.jordbruksverket.se

Beskrivning av ärendet

I regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) föreslås bland annat att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Målsättningen att tamdjurshållning inte påtagligt ska försvåras och att hänsyn ska tas till socioekonomiska aspekter. I propositionen framgår också regeringens bedömning att de stora rovdjuren har gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, och att en aktiv förvaltning därmed kan genomföras.

Art- och habitatdirektivet

Art- och habitatdirektivet förbjuder avsiktligt dödande av bland annat lodjur. De möjligheter till undantag från förbudet som direktivet medger genomförs med motsvarande bestämmelser i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). Jakt får endast meddelas om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste också vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning och ske selektivt och under strängt kontrollerade former.

Lodjurspopulationen i Skandinavien och Sverige

Den 16 december 2013 fastställdes det nationella referensvärdet för lodjur till 870 individer (NV-009661-12). I april 2019 rapporterade Naturvårdsverket nya referensvärden till EU enligt artikel 17 i art- och habitatdirektivet (NV-01525-18). Det nationella referensvärdet för lodjur är fortsatt 870 individer. Referensvärdet beskriver det lägsta antal

individer som motsvarar en gynnsam bevarandestatus. Miniminivåerna sammantaget måste därför motsvara minst de nationella referensvärdena för arterna och på detta sätt säkerställs att de nationella målen inte underskrids.

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn, och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01, NFS 2012:12 och NFS 2014:23), samt tillhörande instruktioner och faktablad. Under inventeringssäsongen 2021/2022 kvalitetssäkrades 305 familjegrunder av lodjur i Skandinavien (Odden & Frank 2022). Av familjegrunderna återfanns 58,5 i Norge och 246,5 i Sverige. Studier har visat att lodjursstammen har god genetisk status och inte är hotad på nationell nivå.

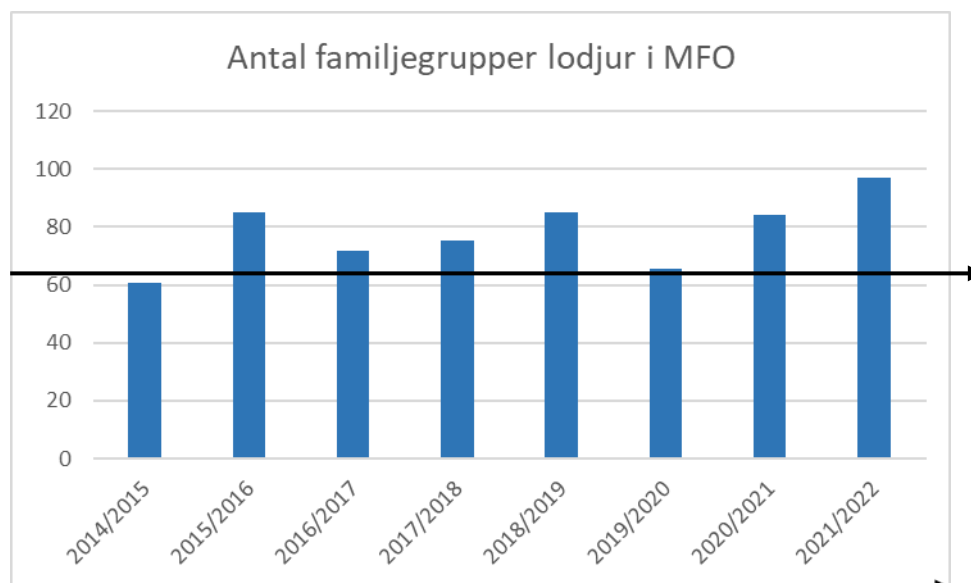
Lodjurspopulationen i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet

I mellersta rovdjursförvaltningsområdet kvalitetssäkrades 97 familjegrunder, motsvarande 570 individer vid inventeringen 2021/2022. Detta innebär att lodjurspopulationen ligger över den av Naturvårdsverket beslutade miniminivån om 62 föryngringar (361 individer). De nuvarande miniminivåerna gäller som längst till och med år 2024. De nationella målen för arten är att lodjursstammen ska ligga på eller över miniminivån på förvaltningsområdesnivå. Ett län som ligger under sin miniminivå kan fatta beslut om licensjakt efter lodjur, förutsatt att förvaltningsområdets miniminivå ej äventyras.

Antal individer beräknas genom att multiplicera antalet familjegrunder med en omräkningsfaktor som för mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar 5,48–6,24 lodjur per familjegrupp (Tovmo med fler 2018). Familjegrunder av lodjur utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt.

Lodjursstammen, mätt i antal familjegrunder, varierar mellan åren i det mellersta förvaltningsområdet (se figur 1). Det beror delvis på naturlig variation i reproduktionen, men också på att det vissa år är svårt att inventera lodjur på grund av brist på bra spårnö.

Figur 1: Inventeringsresultat i mellersta förvaltningsområdet inventeringssäsongerna 2014/2015 till 2021/2022. Förvaltningsområdets miniminivå är av Naturvårdsverket beslutad till 62 föryngringar per år, miniminivån visas med en svart genomgående pil i figuren.

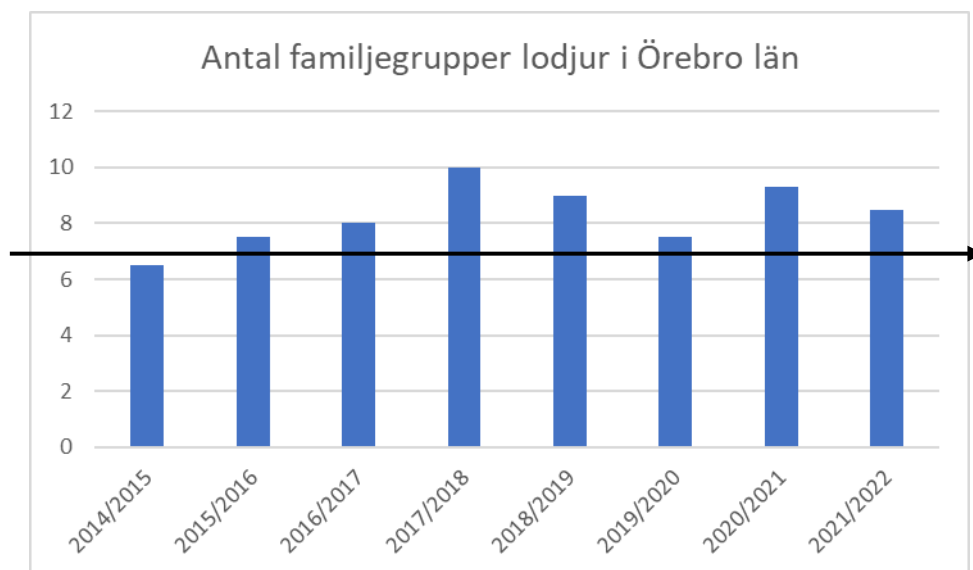
Samverkan mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (Prop. 2012/13:191) samverkar länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverket beslut om överlämnande av rätten att besluta om licensjakt efter lodjur (NV-09859-22), beslut om fastställande av miniminivåer för lodjur (NV-01525-18), fastställt inventeringsresultat från den senaste inventeringssäsongen 2021/2022, respektive läns förvaltningsplaner, beskattningsmodell för lodjur (Andrén 2022), gällande författningar samt målsättningarna i den svenska och internationella rovdjurspolitiken.

Lodjurspopulationen i Örebro län

Inventeringarna i Örebro län visar att lodjuren finns spridda över hela länet. Lodjursstammen i Örebro län, mätt i antal familjegrupper, har under senare år visat en stabiliserande trend, med en liten minskning mellan de senaste inventeringssäsongerna. Miniminivåerna för lodjur fördelades i MFO år 2019 och för Örebro län ligger miniminivån på 7 föryngringar av lodjur. Förvaltningen av lodjur i länet har tagit hänsyn till miniminivån. Under inventeringsperioden 2021/2022 dokumenterades 8,5 föryngringar i länet (se figur 2).

Lodjurspopulationen i Örebro län överskrider därmed miniminivån om 7 föryngringar för länet.

Figur 2: Inventeringsresultat i Örebro län inventeringssäsongerna 2013/2014 till 2021/2022. Länets aktuella miniminivå är av Naturvårdsverket beslutad till sju familjegrupper, visas som en svart pil i diagrammet.

Samverkan med Viltförvaltningsdelegationen

Samråd har hållits med länets Viltförvaltningsdelegation om hur de ställer sig till om Länsstyrelsen ska arbeta för en licensjakt efter lodjur i Örebro län år 2023. Ledamöter framförde skäl för licensjakt efter lodjur såsom vikten av kontinuitet, upprätthålla acceptans för rovdjursförvaltningen och att skador inte ska öka för att ge trygghet till lantbrukare. Andra ledamöter framförde skäl mot licensjakt efter lodjur såsom att lodjuret är fridlyst, inventeringsresultatet är nära miniminivån, alltför få angrepp av lodjur i länet, att acceptansargumentet inte är relevant, att det är många rådjur inblandade i trafikolyckor och att fler lodjur behövs för att hålla nere rådjurspopulationerna.

En majoritet av Viltförvaltningsdelegationen förordade att Länsstyrelsen ska arbeta för licensjakt efter lodjur i Örebro län år 2023. Tre ledamöter anmälde avvikande mening.

Länsstyrelsens bedömning

Licensjaktens främsta syfte är att stabilisera populationsstorleken och därmed förebygga skador orsakade av lodjur på fårnäringen. Södra länsdelen har en högre täthet av får än norra länsdelen. Viss jakt på lodjur bedöms också kunna ha en gynnsam effekt på rådjurspopulationen, framför allt i norra delen av länet där bytestätheten är lägre än i söder. För att uppnå syftet med jakten delas länet därför upp i två jaktområden, norra länsdelen och södra länsdelen under första delen av jakttiden, för att sedan omfatta hela länet resterande jakttid (se bilaga 2). Genomförande av licensjakten efter lodjur är därmed i linje med den

regionala rovdjursförvaltningsplanen i Örebro län, samtidigt som de övergripande nationella målen för lodjursstammens utveckling beaktas.

Resultatet från inventeringen om 8,5 familjegrupper lodjur ger utrymme för licensjakt i Örebro län år 2023. Ett jaktuttag på 2 lodjur bedöms inte påverka länets lodjurspopulation som helhet.

Länsstyrelsen bedömer att antal lodjur i tilldelningen uppfyller jaktförordningens krav på lämplig hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning. Villkoren i beslutet möjliggör att jakten sker selektivt och under strängt kontrollerade former. Med detta beslut fortsätter Länsstyrelsen att bedriva en adaptiv förvaltning som tar hänsyn till ekologiska och samhällsliga faktorer, i enlighet med nationella och regionala målsättningar för arten.

Länsstyrelsens bedömning är att den begränsade beslutade licensjakten inte påverkar gynnsam bevarandestatus i ett lokalt perspektiv och därmed inte heller på en nationell nivå.

Beräkning av jaktuttag

Länsstyrelserna ska vid varje tillfälle bedöma om beslut om licens- eller skydds jakt uppfyller de förutsättningar som anges i 23 a och 23 c §§ i jaktförordningen.

I rapporten ”Beskattningsmodell för lodjur. Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2024 vid olika beskattningsnivåer under 2023” (Andrén 2022) anges effekterna av jakt på lodjurspopulationen vid olika beskattningsnivåer. För mellersta rovdjursförvaltningsområdet används en modell där potentiella tillväxttakten i lodjurspopulationen beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region. Modellen bygger på beskattning av lodjur oavsett kön och ålder.

Enligt beskattningsmodellen resulterar ett jaktuttag på maximalt 78 lodjur inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet under vintern 2022/2023 i att det kommer finnas cirka 78 (62-99) familjegrupper under vintern år 2023/2024. Det planerade uttaget ger enligt beskattningsmodellen en risk om cirka 3 % att populationen i förvaltningsområdet hamnar under miniminivån. Länsstyrelsen bedömer att detta är en liten risk. Förvaltningsområdets lodjurspopulation bibehålls därmed över miniminivån om 62 föryngringar, och lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus påverkas inte på nationell nivå. Länsstyrelserna inom förvaltningsområdet bedömer även att det utöver licensjakten finns utrymme för skydds jakt under 2023, om behovet skulle uppstå.

Lodjurspopulationen i Örebro län ligger enligt inventeringsresultaten 2021/2022 på 8,5 föryngringar, vilket är över den fastställda miniminivån på sju föryngringar. Beslut om licensjakt på två lodjur innebär därmed marginal till länets miniminivå, och påverkar inte heller den regionala miniminivån om 62 föryngringar, eller det nationella referensvärdet om 870 individer.

Antal angrepp i länet

Under de senaste tio åren har i medeltal tre angrepp av lodjur på tamdjur skett årligen, med ett högsta antal på 13 angrepp under ett enskilt år. Risken för rovdjursangrepp ökar med tätheten av tamdjursbesättningar. Under år 2022 har det vid datum för detta beslut skett ett angrepp av lodjur på tamdjur.

Annan lämplig lösning

Tamdjurshållning finns i hela Örebro län, men tätheten är högre i de centrala och sydligare delarna av länet. Förutsättningar för att skydda tamdjursbesättningarna är begränsad. Rovdjursavvisande stängsel försvårar för lodjur att ta sig in till djuren, men förhindrar dem inte helt. Stängsel har därför endast begränsad effekt mot angrepp av lodjur. Ljud- och ljusskrämmor är svåra att utvärdera, och är endast lämpliga för mindre fällor och under en begränsad tid. Boskapsvaktande hundar eller lamadjur kan vara en verksam förebyggande åtgärd mot angrepp, men det är i nuläget mycket få besättningar som vaktas på detta sätt.

Förebygga skador och förbättra möjlighet till samexistens

Att minska tätheten av lodjur i Örebro län där både varg och lodjur finns bedöms som nödvändigt för att minska risken för angrepp på tamdjur, och därigenom förbättra möjligheter till samexistens och minska människors oro kring rovdjur. En ökande lodjursstam ökar risken för angrepp och socioekonomiska kostnader, vilket kan leda till minskad acceptans. Då skador i första hand ska förebyggas genom ordinarie jakt bedömer länsstyrelsen att en begränsad licensjakt är en lämplig förvaltningsåtgärd för att minska risken för skador på får- och getnäringen i länet. Licensjakt kan även bidra till att minska predationstrycket på rådjur, framförallt i den norra länsdelen. Rådjur utgör det huvudsakliga bytesdjuret, och de nuvarande signalerna om en minskande rådjurspopulation i norra länsdelen kan framledes leda till att även lodjuren minskar, eftersom de två arterna påverkar varandra.

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur 2023 i den omfattning som anges i detta beslut upprätthåller länets miniminivå samtidigt som hänsyn tas till regionala förutsättningar och mål för lodjurspopulationen. Beslutet riskerar heller inte upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus på nationell nivå eller lokal nivå.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 5 b, 9 b, 23 c, 23 d, 24 a, 24 d, 49 och 59 §§ jaktförordningen (1987:905).
- Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt efter lo till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län (NV-09859-22).
- Artikel 12 och 16 i rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet).
- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2022:4) om förvaltning av stora rovdjur.
- Naturvårdsverkets beslut (NV-01525-18) om fastställande av miniminivåer för lo gällande rovdjursförvaltningsområden och län.

Rättspraxis

- Högsta förvaltningsdomstolen har i beslut daterat 2016-12-30 (mål 2406-2408-16 och 2628-2630-16) avgjort att Värmlands läns beslut om licensjakt på varg 2016 uppfyllde förutsättningarna enligt 23c § jaktförordningen. Domen är vägledande för Länsstyrelsernas beslut om licensjakt efter lodjur (NV-09859-22).
- I komplement till tidigare domar ska länsstyrelserna även ta i beaktande EU-domstolens förhandsavgörande, mål C-674/17, den så kallade i Tapioladomen. Tapioladomen tydliggör att möjligheten att besluta om undantag enl. Art. 16.1 e är begränsade. Domstolen uttalar också (punkt 59) att det som huvudregel är nödvändigt att bedöma vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd för att kunna bedöma vilken inverkan detsamma får för bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet. EU-domstolen har även slagit fast att den så kallade proportionalitetsprincipen gäller inom artskyddsområdet.
- Kammarrätten i Sundsvall fastställer i dom den 28 mars 2019, mål 389-19, Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter tre lodjur i Örebro län. Detta efter en första prövning i förvaltningsrätten som ändrade länsstyrelsens beslut.
- Förvaltningsrätten i Luleå avslår i dom den 17 februari 2020, mål 103-20, överklaganden angående licensjakt efter lodjur i Örebro län 2020.
- I dom av Kammarrätten i Sundsvall den 5 oktober 2020, mål nr 1614-20 och 1671-20, understryks att inte bara nationell upprätthållande av GYBS ska beaktas utan även upprätthållandet av GYBS på lokal nivå.
- Förvaltningsrätten i Luleå avvisar i dom den 10 februari 2021, mål 108-21 klagandens yrkanden om att förvaltningsrätten ska fastställa vad som inte innebär störning för lodjur, med eller utan ungar, som jagas under parningstid samt avslår överklaganden i övrigt.

Information

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom tio dagar efter beslutsdatum i Post- och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen i Örebro, Stortorget 22, 701 86 Örebro, samt på Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/orebro

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Maria Larsson med handläggare Lena Jörgensen som föredragande.

I den slutliga handläggningen har också länsjurist Björn Spejare och avdelningschef Peder Eriksson medverkat.

Sändlista (via e-post)

Naturvårdsverket

Länsstyrelserna i Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Viltskadecenter

Polismyndigheten region Bergslagen

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Viltförvaltningsdelegationen i Örebro län

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta jaktområden
3. Jaktledarens ansvar

Bilaga 1. Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Örebro län antingen via e-post; orebro@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Örebro län, 701 86 Örebro.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 19 januari 2023. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

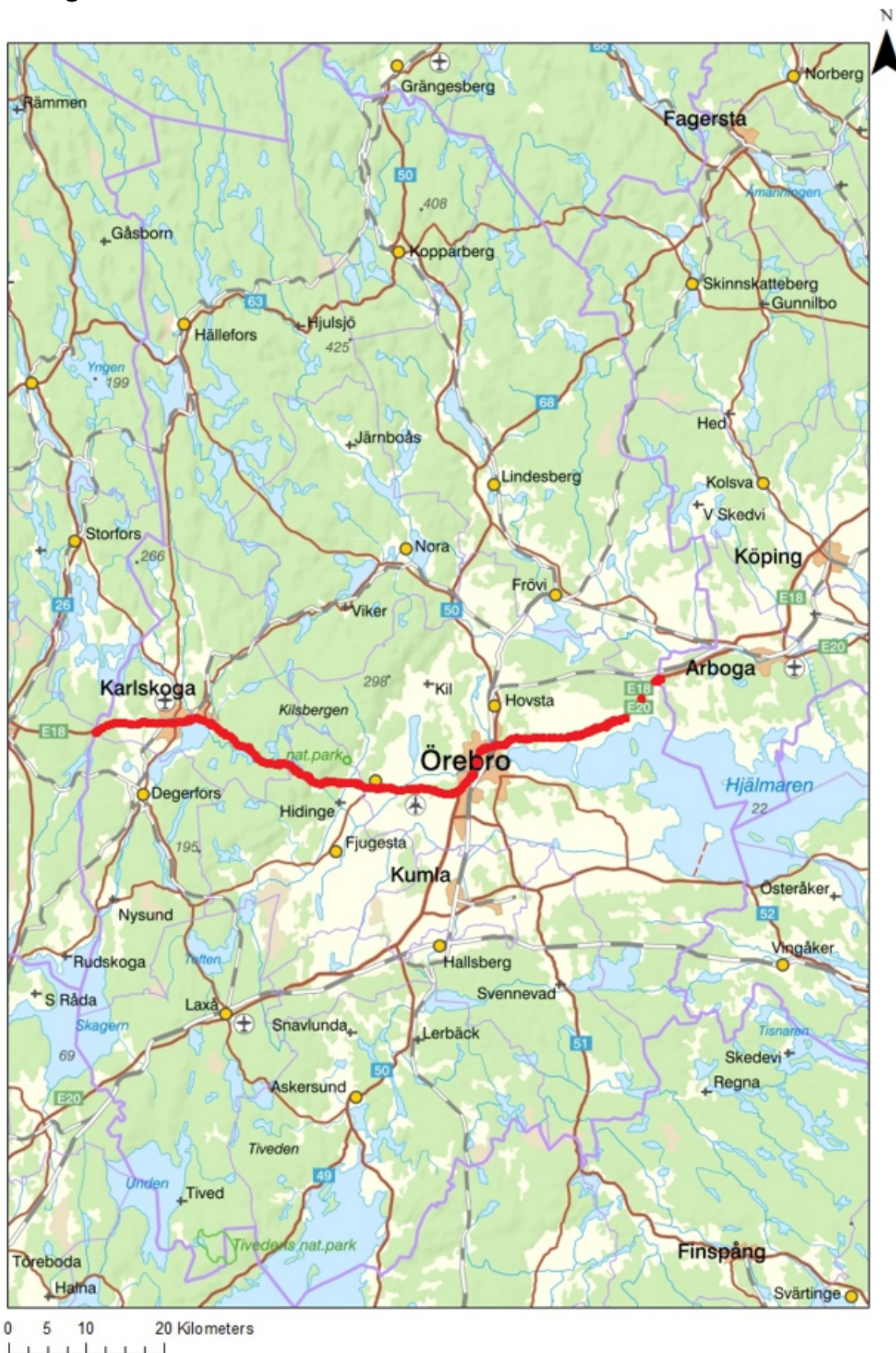
Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, orebro@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 80 00. Ange diarienummer 10710-2022.

Bilaga 2. Jaktområden: norra länsdelen och södra länsdelen.

Figur 3: Kartbild över Örebro län. Länet delas upp i två jaktområden under perioden 1 – 14 mars 2023: norra länsdelen och södra länsdelen. Under tiden 15 mars – 31 mars 2023 får eventuellt kvarvarande lodjur fällas i hela Örebro län. Gränsen mellan jaktområdena visas med en tjock röd linje. Licensjakt får ske den 1 mars – 31 mars 2023, eller till den tidigare tidpunkt då Länsstyrelsen avlyser jakten.

Bilaga 3. Jaktledarens ansvar

1. Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd innan varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.
2. Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jakttagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande. Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
3. Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld eller påskjuten lo till Länsstyrelsen i enlighet med 5b § jaktförordningen (1987:905).
4. Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen (1987:905).
5. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om riskerna med skadeskjutning av lo, uppmana jakttagarna att endast skjuta med stöd och endast skjuta mot stillastående loar med rena sidoskott samt, vid jakt med hagelvapen, inte skjuta på avstånd över 20 meter.
6. Jaktledaren ska informera varje jakttagare om att han/hon bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten förvissat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter lodjur.
7. Jaktledaren ska ansvara för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.
8. Jaktledaren ska minst en gång i timmen informera sig om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakt efter lo bedrivs. Telefonnummer till Länsstyrelsens meddelandetelefon: 010-224 8271.
9. Jaktledaren ska veta vilka föreskrifter beträffande jakt som gäller inom naturreservat i jaktområdet. Länk till lista över naturreservaten med tillhörande föreskrifter i Örebro län:
<https://www.lansstyrelsen.se/orebro/natur-och-landsbygd/skyddad-natur.html>